

Извештај Одбора за биодиверзитет Српског биолошког друштва за 2016.

Скупштина Српског биолошког друштва одржана 12. марта 2015. донела је одлуку о формирању Одбора за биодиверзитет. Заштита биодиверзитета и генофонда је обавеза и стратегија сваке земље. Струковно удружење биолога Србије преузело је обавезу да одговори на захтеве друштва као матична организација за област заштите биодиверзитета и генофонда и формира Одбор за биодиверзитет.

Одбор за биодиверзитет оформљен је 8. маја 2015. Сачињавају га чланови: др Саша Маринковић, Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“, др Јелка Црнобрња Исаиловић, Природно-математички факултет у Нишу, др Предраг Јакшић, Природно-математички факултет у Нишу, др Александар Хегедиш, Институт за мултидисциплинарна истраживања, др Слободан Јовановић, Биолошки факултет Универзитета у Београду, др Вања Марковић Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“, др Владица Симић Природно-математички факултет у Крагујевцу и др Милан Пауновић, Природњачки музеј, Београд.

Организован је састанак са академиком др Радмилом Петановић чланом Одељења хемијских и биолошких наука, Српске академије наука на ком смо се сагласили да делимо заједничке циљеве у намери да афирмишемо национални значај биодиверзитета. Неопходно је да струка буде укључена и консултована у решавању све израженијих проблема заштите биодиверзитета. Издвојене су две основне активности којима ће се Одбор за заштиту биодиверзитета бавити. Стварању услова за истраживање биодиверзитета Србије и његове заштите. Недовољна је проученост живог света у Србији, јер су у Европи послови таксономскох евидентирања и картирања давно завршени. Степен истражености биодиверзитета у региону је много већи него у Србији. Предложено је да се таксономске листе раде у оквиру СБДа. Стварање перспективе за развијање проучавања биодиверзитета бољим вредновањем фаунистичких радова који имају национални значај од Одбора за науку. Стварање услова за развијање кадрова у области истраживања и заштите биодиверзитета у оквиру институција са компетентним и квалификованим кадровима и могућност да се млади истраживачи у већем броју усмеравају у ову област. Увођење лиценца за рад која би омогућила лакше опредељивање истраживача за рад на проучавању разноврсности живог света у Србији. Непотребне бирократске процедуре око добијања дозвола у великој мери одвраћају постдипломаце студенте на пројектима које је држава већ одобрила и самим тим подразумева се да је одобрена дозвола за рад. Теренска истраживања зависе од бројних, често непредвидљивих услова рада у природним срединама. Често није могуће све предвидети и планирати за теренска истраживања па су дозволе постале начин одвраћања истраживача од решавања нарастајућих проблема у заштити биодиверзитета. Српско биолошко друштво би увело Правилник о професионалној одговорности, који би омогућио рад и одузимање лиценце у случају њене злоупотребе. Некомпетентна удружења грађана и

неквалификовани појединци све чешће добијају дозволе за рад па чак и прикупљање угрожених врста са референцом да су чланови тих удружења грађана. Преузимање фундаменталних националних програма из области заштите биодиверзитета од стране грађанских удружења заобилазећи институције које се баве овим послом и самим тим урушавајући институције државе.

Испред Српског биолошког друштва послат је предлог за измене члана 89 Устава на основу Париске конвенције 1962-74. Предлог је да поред државне треба уврстити и потребу заштите природне баштине. Свако је дужан да чува природно, научно и културно наслеђе које обавезује Париска конвенција. Све чешће политичке одлуке узурпирају природна добара, без постојања јасног и компетентног стручног мишљења и стварају недоумицу код грађана без могућности да се одупру и заштите своја основна права да очувају своје животно окружење. Фабриковањем полустручних и нестручних информација, студија и процена утицаја на животну околину убрзано и трајно се уништава биодиверзитет у Србији. Умањују се компетенције и крше одредбе трајне заштите природних добара, што доводи до урушавања већ постигнутих резултата у заштити биодиверзитета и прихваћеним опредељењима. Најчешће немамо информацију о стању ендемских и угрожених врста због недовољног броја истраживача у овој области.

Српско биолошко друштво ће да ради на томе да омогући јавно изношење ставова струке и науке на захтеве државе и грађана поводом актуелних проблема у заштити биодиверзитета, угрожених врста и генофонда. Ставови Одбора за заштиту биодиверзитета и Српског биолошког друштва су саветодавне природе и имају за циљ одређивање струке у односу на актуелне проблеме.

Председник Одбора за биодиверзитет

др Саша Маринковић